

Verslag van informateur H. Meijdam aan Provinciale Staten van Noord-Holland

Sinds 20 maart 2003 heb ik leiding gegeven aan besprekingen tussen vertegenwoordigers van de fractie van de VVD, het CDA, GroenLinks en D66. Dit vloeide voort uit motie 5a, aangenomen in de vergadering van Provinciale Staten van 20 maart jl.

Deze besprekingen waren gericht op het verkennen van de mogelijkheden om te komen tot een zodanige programmatische overeenstemming dat dit zou kunnen leiden tot de vorming van een College van Gedeputeerde Staten voor de periode 2003-2007, gedragen door genoemde fracties. Ik kan u mededelen dat deze 4 fracties op hoofdlijnen overeenstemming hebben bereikt over een programma voor de komende 4 jaar.

Deze overeenstemming is het resultaat van besprekingen waarbij gezocht is naar wat partijen bindt en hen dus motiveert om samen verantwoordelijkheid te nemen voor het besturen van onze provincie. Dan gaat het niet alleen om de inhoud, maar ook over de rol van de provinciale overheid, zonder afstand te doen van de eigen identiteit van de 4 fracties. Ook in de Noord-Hollandse politiek-bestuurlijke context is samenwerking nodig. Samenwerking op basis van de wil en overtuiging dat deze samenwerking er toe doet, en dat het iets goeds oplevert voor de inwoners van Noord-Holland.

Nadat mij op 20 maart jl. door Provinciale Staten is verzocht om op te treden als (in)formateur van een nieuw te vormen College van Gedeputeerde Staten, heb ik in eerste instantie een bijeenkomst belegd met de lijsttrekkers c.q. fractievoorzitters van het CDA, GroenLinks en D66. Tijdens die bijeenkomst is mij wederom gebleken dat er bij deze fracties een grote bereidheid aanwezig was om te komen tot een zodanige programmatische samenwerking dat dit zou kunnen leiden tot een door deze partijen te vormen College van GS.

Vervolgens is afgesproken dat de voorbereidende werkzaamheden zouden plaatsvinden in zgn. clusterbesprekingen. Elke fractie zou t.b.v. deze clusterbesprekingen op basis van het verkiezingsprogramma van de 4 betrokken partijen een voorstel doen voor teksten waarover de partijen het eens zouden kunnen worden. Er zijn 4 clusters gevormd, n.l. Ruimtelijke Ordening en Water (A), Economie, Milieu, Bereikbaarheid en Natuur en Landschap (B), Zorg en Welzijn (C) alsmede Bestuurlijke zaken (D).

Elke fractie heeft naast een vertegenwoordiging in de cluster ook een technisch voorzitter voor een van de clusters geleverd. Zo heeft D66 cluster D voorgezeten, het CDA cluster C, de VVD cluster B en GroenLinks cluster A.

Tot mijn vreugde heb ik op 10 april, tezamen met de 3 fractievoorzitters, kunnen constateren dat er op veel punten in de clusters overeenstemming was bereikt. Vervolgens is er door de fractievoorzitters gesproken over de resterende punten en is daar op 13 april ook overeenstemming over bereikt. Tevens is op dat moment gekeken naar de financiële mogelijkheden van de provincie, mede gelet op de mogelijke bezuinigingen op rijksniveau die door kunnen werken in de uitkering uit het Provinciefonds.

Het akkoord op hoofdlijnen is vervolgens voorgelegd aan de betrokken fracties. Het resultaat daarvan was dat de 4 fracties hebben ingestemd met dit akkoord op hoofdlijnen, waarbij elke fractie enkele punten heeft aangedragen die nog aandacht behoeften van de onderhandelaars. Parallel daaraan is vervolgens gekeken naar een financieel kader om er voor te zorgen dat het akkoord op hoofdlijnen ook uitvoerbaar zou zijn.

Het financieel kader, dat in concept op 22 april gereed was, is vervolgens doorgenomen door de fractievoorzitters en vastgesteld.

Uiteindelijk is zowel over het onderhandelingsakkoord als over het financieel kader op 1 mei overeenstemming bereikt. Hierbij doe ik u dit akkoord en financieel kader toekomen (bijlage 1).

Tevens is er overeenstemming bereikt over de beoogde samenstelling van het College van Gedeputeerde Staten, alsmede de portefeuillevindeling over de leden van het College van GS (bijlage 2).

Dat alles brengt mij er toe om Provinciale Staten het volgende voor te stellen:

1. Kennis te nemen van het bereikte programmatische resultaat, dit te benutten als programma voor Provinciale Staten voor de komende 4 jaar en vervolgens over te gaan tot
2. De benoeming van de leden van Gedeputeerde Staten.

met vriendelijke groeten,

H. Meijdam
(in)formateur

PREAMBULE

“Bruggen slaan”; onder dat motto kondigden VVD, CDA, GroenLinks en D66 op 17 maart aan een geheel nieuw college te willen vormen in een ongebruikelijke en gedurfde samenstelling.

Met grote betrokkenheid en inzet van de vier fracties is gezocht naar wat deze partijen bindt. Het maken van nieuwe combinaties en een ‘trendbreuk’ in de bestuurscultuur van de provincie waren de drijfveren voor een politiek en maatschappelijk experiment.

Deze trendbreuk willen we tot uitdrukking brengen in een nieuwe wijze van omgaan met de Noord-Hollandse samenleving door te investeren in samenwerking met maatschappelijke organisaties, traditionele controverses en dogma’s te doorbreken en nieuwe verbanden aan te gaan.

We willen het scharnierpunt zijn tussen de rijksoverheid en de Noord-Hollandse gemeenten en tussen maatschappelijke organisaties en de overheid.

Ons uitgangspunt is een realistische kijk op de wensen van de samenleving op basis van objectief vastgestelde behoeften, of ze nu gaan over wonen, werken of recreëren. De traditionele tegenstelling tussen milieu en economie zullen we overbruggen. Uit respect voor het landschap moet nieuwe ruimte voor wonen en werken eerst worden gevonden in het bestaand bebouwd gebied.

We gaan werk maken van beleid uitvoeren. De provinciale organisatie zal daarop opnieuw worden ingericht.

Voor u liggen de herkenbare hoofdlijnen van beleid voor de komende vier jaar.

RUIMTELIJKE ORDENING EN WATER

Algemeen

Het Ruimtelijke Ontwikkelingsbeleid voor de periode 2003-2007 is een beleid op hoofdlijnen, waarbij een zorgvuldige afweging gemaakt wordt tussen de ruimtebehoeften voor wonen, werken, landbouw, recreatie, groen en natuur, gebaseerd op de kernpunten leefbaarheid, bereikbaarheid, kwaliteit en duurzaamheid. De provincie neemt het voortouw bij de coördinatie van bovengemeentelijke ruimtelijke ontwikkeling.

De provincie bevordert dat gemeenten daadkrachtig hun verouderde bestemmingsplannen actualiseren. De provincie zal eventueel gebruik maken van artikel 31 van de wet op de ruimtelijke ordening om te bewerkstelligen dat gemeenten voortgang maken met het actualiseren van bestemmingsplannen.

Verstedelijking

De onafhankelijk en objectief vastgestelde behoefte aan woningen is uitgangspunt voor ons beleid. Wij willen in eerste instantie in die behoefte kunnen voorzien middels verdichting en intensivering binnen de bestaande bebouwing. Daarbij hanteren we de voorwaarden van kwantiteit, kwaliteit, diversiteit en tijdigheid. Wij zullen hierover bindende afspraken met gemeenten maken, waarbij eventuele financiële ondersteuning in het kader van de stedelijke vernieuwing (ISV) tot de mogelijkheden behoort.

Wanneer er niet aan de voorwaarden kan worden voldaan, zullen uitleglocaties in overweging worden genomen.

Open ruimte en natuurcompensatie

Open ruimten blijven in principe bestemd voor groene en agrarische functies. In geval van bebouwing of aanleg van infrastructuur vindt compensatie plaats in nieuwe natuurgebieden of natuurwaarden, bij voorkeur in de naaste omgeving.

Kleine kernen

Kleine kernen krijgen de gelegenheid woningen te bouwen, binnen bij het streekplan vast te stellen rode contouren, na beoordeling van door de gemeenten aan te dragen argumenten, waarbij leefbaarheid, woningbehoefte en behoud van voorzieningen ter plaatse of in de naaste omgeving leidend zijn. Maatwerk is nodig, waarbij wij in regionaal perspectief van kern tot kern de mogelijkheden zullen bepalen.

Streekplan Noord-Holland Zuid

Het vastgestelde streekplan Noord-Holland Zuid is uitgangspunt. Uitwerkingen zullen plaatsvinden op basis van de uitgangspunten zoals die in het streekplan en/of dit collegeprogramma zijn vastgelegd.

Nog in 2003 zal het Uitvoeringsprogramma voor het streekplan Noord-Holland Zuid worden vastgesteld.

Streekplan/ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord

Bij het opstellen van het ontwikkelingsbeeld (conform de nieuwe wet op de Ruimtelijke Ordening) of streekplan Noord-Holland Noord zal getracht worden de woon-werkbalans meer in evenwicht te brengen. Daarbij wordt uitgegaan van de eigen identiteit en eigen (woning)behoeften van het streekplangebied.

Het streekplan zal een helder toetsingskader worden.

Indien de ontwikkeling van de werkgelegenheid dit vraagt zal er ruimte komen voor bereikbare bedrijfsterreinen.

In het streekplan zal gewerkt worden met rode contouren rond woongebieden.

De provincie betreft onder andere het samenwerkingsverband NoordWest 8 bij de streekplanontwikkeling.

Wonen

Een actieve rol van de provincie op het gebied van de volkshuisvesting is noodzakelijk om bij te dragen aan de beschikbaarheid van voldoende betaalbare huur- en koopwoningen.

De provincie vervult daarbij vooral een rol als aanjager en stimulator. Zij stimuleert en ondersteunt gemeenten bij het op gang houden van de bouwproductie en het realiseren van een gevarieerd aanbod van woningen. De provincie bevordert realisering van gevarieerde woonwijken met ruimte voor groen, water en werken. Met name heeft zij aandacht voor de huisvestingsbehoefte van starters en senioren. Hierdoor kan ook de doorstroming weer op gang komen.

Het college bevordert dat wordt gebouwd met milieuvriendelijke duurzame materialen. Nieuwe woonwijken moeten zo energiezuinig mogelijk worden ontworpen.

Bedrijventerreinen

De onafhankelijk en objectief vastgesteld behoefte aan bedrijventerreinen is uitgangspunt voor ons beleid. Wij willen in eerste instantie in die behoefte voorzien door actieve herstructurering en herinrichting van de bestaande bedrijventerreinen. Daarbij hanteren we de voorwaarden van kwantiteit, kwaliteit, diversiteit en tijdigheid. Wij zullen hierover bindende afspraken met gemeenten maken. Wanneer er niet aan de voorwaarden kan worden voldaan, zullen uitleglocaties in overweging worden genomen.

Schiphol

Schiphol blijft op de huidige plaats. Schiphol mag groeien binnen de door het Rijk bepaalde milieugrenzen. Bij eventuele aanleg en ingebruikname van een nieuwe baan moet tegelijkertijd een van de bestaande banen gesloten worden. De landzijdige bereikbaarheid van Schiphol moet worden verbeterd.

Door de opening van de Polderbaan van Schiphol is de geluidsoverlast van vliegtuigen in sommige delen van de provincie verschoven of toegenomen. De provincie coördineert via de Bestuurlijke Regiegroep Schiphol de plaatsing van extra meetpunten voor geluid om te controleren of de overlast van het vliegverkeer binnen de afgesproken normen blijft.

Tweede grote zeesluis

De tweede grote zeesluis is noodzakelijk voor het behoud van de bestaande werkgelegenheid en de ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten waarbij zoveel mogelijk toegevoegde waarde voor de regio ontstaat. De aanleg van de sluis betreft een primaire verantwoordelijkheid van het Rijk. Wanneer het Rijk die verantwoordelijkheid niet volledig neemt, dan is de provincie bereid om de gereserveerde middelen in te zetten mits alle betrokkenen, de gemeente Amsterdam en belanghebbenden, o.a. uit de sector, bereid zijn in de financiering bij te dragen.

Water

Zeespiegelstijging en bodemdaling plaatsen Noord-Holland nu en vooral in de toekomst voor belangrijke waterhuishoudkundige problemen. Daarom is de bescherming van de inwoners van de provincie Noord-Holland tegen overstromingen en wateroverlast uitgangspunt voor ons beleid. Daarbij zullen we van plaats tot plaats en van geval tot geval kijken naar de oplossingen die ons ter beschikking staan; keren, uitslaan en/of bergen. Ook het toepassen van dynamisch peilbeheer in bepaalde gebieden wordt bekeken.

De uitwerking van de visie Hollandse kust moet maatwerk zijn, waarbij primair de kustverdediging zeewaarts gericht moet zijn. GroenLinks tekent aan primair voorstander te zijn van landwaarts gerichte oplossingen.

Er zal meer duidelijkheid moeten komen over de ‘stand still’ functie van het IJsselmeer, met het oog op nadere beslissingen.

Bij de te kiezen oplossingen willen we ongewenste natuur- en milieueffecten zoveel mogelijk vermijden. We denken aan verdroging en eventuele nadelige gevolgen van gebiedsvreemd water.

Afgezien van de hierboven geschetste problemen biedt water onze provincie ook vele mogelijkheden zoals als economische drager, voor vervoer over water, waterrecreatie en watertoerisme.

MILIEU

Richtsnoer bij het te voeren milieubeleid is het bevorderen van duurzaamheid. Energiebesparing en zuinig omgaan met natuurlijke grondstoffen zijn daarbij leidend. Bij het investeren in duurzaamheid wordt zoveel mogelijk het principe gevolgd dat geïnvesteerd wordt daar, waar het meeste milieuvoordeel behaald kan worden.

Uitgangspunt voor het te voeren beleid is handhaving van regels. De regels zelf zullen getoetst worden op hun handhaafbaarheid. Nagegaan zal worden waar intensivering van de controle nodig is. Samenwerking met gemeenten, waterschappen, rijksinspecties en justitie op het gebied van handhaving is nodig.

Ook bij de bestrijding van CO₂-uitstoot geldt het principe: behaal het grootste milieuvoordeel met zo weinig mogelijk middelen opdat een zo groot mogelijk resultaat behaald kan worden. Het CO₂-steunpunt wordt ook na 2005 gehandhaafd.

De provincie streeft ernaar dat in 2007 200 Megawatt energie duurzaam wordt opgewekt. Ontwikkeling van wind- en zonne-energie staat hierbij voorop. Gedeputeerde staten doen nadere voorstellen om plaatsen voor energieparken aan te wijzen.

De provinciale organisatie zelf investeert in bedrijfsinterne milieuzorg en rapporteert jaarlijks aan Provinciale Staten welke plannen er zijn en welke resultaten behaald zijn. De provincie zelf gaat zo snel mogelijk over op groene energie.

De provincie bevordert samen met een energiebedrijf dat op scholen zonnecelinstallaties worden aangebracht.

Zowel ten behoeve van waterbeheer en waterberging als uit milieu-oogpunt is het geboden in de komende statenperiode ernst te maken met het baggeren van vervuilde bodems. Ingezet wordt op innovatieve methodes tot hergebruik van baggerslib, maar indien deze methodes ontoereikend zijn, zullen depots worden aangewezen.

De provincie brengt de lokale luchtkwaliteit in kaart en stelt – in het belang van de gezondheid van haar inwoners – een actieprogramma op, dat erop gericht is dat overall in Noord-Holland de (streef)normen voor de kwaliteit van lucht, bodem en water worden nageleefd en gecontroleerd. Als de vastgestelde grenswaarden worden overschreden, zoekt de provincie naar mogelijkheden om de overschrijding terug te dringen.

De Europese normen voor fijnstof worden door de provincie als uitgangspunt genomen; zodra het landelijke beleid is vastgesteld wordt een actieplan ontwikkeld om aan de Europese normen te voldoen.

Bij provinciale wegen wordt indien noodzakelijk overgegaan op Led-verlichting, mits dit in overeenstemming is met de verkeersveiligheid en inpasbaar is binnen de begrotingsposten.

In deze collegeperiode wordt een uitgebreide proef met asfaltwarmte gedaan.

De provincie zal gemeenten stimuleren om in hun bestemmingsplannen aandacht te geven aan o.a. duurzame energie, duurzaam bouwen en zongericht verkavelen.

BEREIKBAARHEID

In deze collegeperiode zullen wij op grond van een uit te voeren evaluatie voorstellen doen voor verbetering van de bereikbaarheid per auto, fiets en openbaar vervoer.

Staan beleid is uitgangspunt. Afwijkingen worden expliciet vermeld. Bij alle verkeer en vervoersplannen worden milieuaspecten vanzelfsprekend meegenomen.

De behoefte aan verplaatsingsmogelijkheden neemt nog steeds toe. De burger is vrij in de keuze van gebruik van het door hem of haar gewenste middel van vervoer.

Het college ziet een aantal uitdagingen:

- Middels integraal beleid (betere afstemming tussen woon-werk en recreatie locaties) te komen tot terugdringing van de woon-werk pendel.
- Uitbouwen van de ketenbenaderingsystematiek (en/en beleid wegen, openbaar vervoer, fiets en vervoer over water) met gebruikmaking van ict, verkeersmanagement. Stimulering in allerlei opzichten van de verkeersveiligheid maakt daarvan onderdeel uit.
- Wanneer er een adequate, dat wil zeggen qua capaciteit en kwaliteit goede openbaar vervoerontsluiting is, zal de provincie bevorderen dat door gericht parkeerbeleid het autogebruik vermindert.
- De provincie zal het bedrijfsleven actiever stimuleren om invulling te geven aan vervoersmanagement.

Rol provincie:

- Verantwoordelijkheid voor provinciale wegen en het openbaar vervoer.
- Coördinerende rol bij regionale verkeers- en vervoersaangelegenheden
- Vertegenwoordigende rol naar rijksoverheid
- Rol als krachtige pleitbezorger van de wensen van de provincie op verkeer-en vervoersgebied bepleiten richting kabinet, Tweede Kamer en Europa.

Planvorming.

GS stellen een notitie op waarin wordt aangegeven welke verkeers- en vervoersmaatregelen nodig zijn ter verbetering van de bereikbaarheid van de Noord-Hollandse kusten, rekening houdend met woningbouw, recreatie, waterbeheer en natuur. Onderdeel daarvan zal zijn de aanleg van transferia en de ontwikkeling en promotie van aantrekkelijke wijzen om per openbaar vervoer en/of vanaf transferia per aanvullend openbaar vervoer naar de kust te reizen. Dit openbaar vervoer moet zoveel mogelijk vrij baan krijgen.

Er zal een notitie worden opgesteld m.b.t. fasering, financiële gevolgen en beheer en onderhoud van provinciale wegen en vaarwegen. Uitgangspunt daarbij is een onderhoudsniveau waarbij de veiligheid niet in het geding komt.

Infrastructurele maatregelen

De volgende projecten, waarover Provinciale Staten in de periode 1999-2003 reeds een besluit hebben genomen, worden uitgevoerd:

- N201, voor zover vastgelegd in het Regioakkoord. De primaire voorkeur gaat, mits technisch en financieel haalbaar, uit naar het tracé Fokkerweg.
- N242.
- Westelijke Randweg Beverwijk.

Het vervolg van de N242 zal in deze collegeperiode worden opgepakt.

Wij willen in deze collegeperiode aan de bewoners en gebruikers een antwoord geven op de vraag of de Westfrisiaweg zal worden aangelegd/opgewaardeerd. Uiterlijk in 2005 nemen wij daarom, in aansluiting op de indicatieve reservering in het streekplan een principebesluit over tracé en wijze van uitvoering van deze weg

Behalve de elders in het collegeprogramma voorgenomen verhoging van de opcenten in verband met de oplossing van mobiliteitsvraagstukken, zal het college ten behoeve van de bereikbaarheid van de Noordkop een additionele verhoging van de opcenten met vijf punten voorstellen. Dit geld zal in een verhouding 50/50 worden aangewend ten behoeve van het openbaar vervoer en het oplossen van infrastructurele knelpunten waarbij onder andere wordt gedacht aan het beschikbaar hebben van gelden voor bijvoorbeeld de aanpak van de N99 en de Westfrisiaweg (met in acht name van het omtrent deze laatste weg in het voorgaande punt gestelde).

De studie naar de oost-westverbinding ten zuiden van Bennebroek wordt in deze collegeperiode afgerond.

De aanleg van fietspaden behoudt grote prioriteit. De ontbrekende schakels in het provinciale fietspadennet worden geïventariseerd, prioriteiten worden gesteld en de financiering wordt aangegeven.

Openbaar vervoer

Voor de uitvoering van de nota "Toekomstvast Openbaar Vervoer" stellen wij, ten behoeve van het openbaar vervoer in het landelijk gebied en van het landelijk gebied naar de stad, een additioneel bedrag van € 2 miljoen beschikbaar.

Bij nieuwe aanbestedingen voor het openbaar vervoer wordt eerst een mobiliteitsonderzoek gedaan. Alvorens tot aanbesteding wordt overgegaan, wordt onderzocht welke voorzieningen per openbaar vervoer bereikbaar moeten zijn en welke randvoorwaarden, inclusief financiële, in de aanbesteding moeten worden meegenomen.

Bij de aanbesteding zal extra aandacht worden besteed aan kwaliteit, toegankelijkheid en veiligheid, zowel voor passagiers als personeel.

De financiering van het openbaar vervoer is primair een taak van het Rijk. Als het Rijk onvoldoende middelen beschikbaar stelt zullen provinciale staten een afweging maken of en in hoeverre zij in een tekort zullen voorzien.

Het systeem van de OV-taxi zal in die delen van Noord-Holland waar de provincie de vervoersautoriteit is worden ingevoerd en moet zo mogelijk binnen twee zones aansluiting geven op regulier openbaar vervoer. De mogelijkheid van tariefdifferentiatie tussen vervoer van deur tot deur en vervoer van deur naar halteplaats zal worden onderzocht. Daarnaast zal de provincie buurtbusprojecten en andere vormen van openbaar vervoer op maat ondersteunen.

Wij zullen bij het rijk aandringen op verbetering en uitbreiding van het bestaande railnet. Realisering Regionet zal versneld moeten worden, waaronder de uitbouw van de Zuidtangent.

Het experiment lightrail naar Zandvoort zal zo spoedig mogelijk van start gaan.

Er wordt een quick-scan gedaan naar de mogelijkheid om de spoorverbinding Haarlem-IJmuiden opnieuw in gebruik te nemen (eventueel als lightrail) en door te trekken naar het IJmuidersstrand.

Wij ondersteunen een haalbaarheidsonderzoek naar het pilotproject Monorail NS-station Beverwijk - Zwarte Markt.

Rijkswegen

Verbetering van de bereikbaarheid van de regio Amsterdam/Schiphol vanuit Almere per weg zal gezocht worden in opwaardering van de bestaande tracés A6-A1-A9. Derhalve komt er geen nieuw wegtracé tussen de A6 en de A9.

Wij zijn bereid de intentieovereenkomst Tweede Coentunnel en de Westrandweg uit te voeren. Na voltooiing van de risico-analyse (eind 2003) zullen wij afwegen of de risicoverdeling past binnen de politieke en financiële kaders van de provincie. De periode tot aan de risico-analyse zal mede worden benut om te onderzoeken of het doelgroepenbeleid kan worden gerealiseerd in de Tweede Coentunnel.

Naast de infrastructuurprojecten die meer of minder uitvoeringsgereed zijn, liggen er een aantal voornemens en plannen voor wegverbindingen en openbaar vervoerprojecten, die ofwel geheel een rijksaangelegenheid zijn ofwel niet kunnen worden gerealiseerd zonder aanzienlijke rijksbijdragen. Wij zullen met Provinciale Staten een grondige discussie voeren over die plannen en over de te stellen prioriteiten.

TOERISME EN RECREATIE

Toerisme is een bron van werkgelegenheid. Via de regionale economische stimuleringsprogramma's zullen wij activiteiten ondersteunen die een meerwaarde aan toerisme geven.

Toerisme en openluchtrecreatie worden een speerpunt. Platteland, cultuurhistorie, watersport en de kust hebben de potentie om drager te zijn van onze toeristische inzet. Met name all weather voorzieningen spelen meer in op wat de toerist van vandaag verwacht.

Wij zullen onderzoeken hoe toeristen vanuit Amsterdam meer de regio's, die de toerist buitengewoon veel te bieden hebben, in getrokken kunnen worden.

De kustplaatsen aan Noordzee en IJsselmeer zijn zeer aantrekkelijk, zowel voor de eigen inwoner als de toerist. Daarom is het belangrijk de bereikbaarheid én het voorzieningenniveau op hoger peil te brengen. In 2004 moet de blauwe vlag weer op alle stranden van Noord-Holland wapperen.

Noord-Holland bestaat voor een groot deel uit water en moet een betere watersportprovincie worden. De ontwikkeling van jachthavens zal waar mogelijk worden gestimuleerd.

In recreatieschappen dient door de participanten gezamenlijk geïnvesteerd te worden in achterstallig onderhoud, kwaliteit en toegankelijkheid. Natuur en landschap, recreatie en toerisme groeien naar elkaar toe. Menging van deze functies moet verantwoord plaatsvinden. Dit kan ook door bescheiden horeca- en/of andere voorzieningen toe te staan, waarvan de inkomsten aan het schap toevloeien.

De provincie neemt het voortouw in het ontwikkelen van toeristische routes; te denken valt hierbij aan een netwerk van provinciale wandel- en fietsroutes van noord naar zuid en van oost naar west.

De behoefte aan en de mogelijkheden tot het bieden van een financiële tegemoetkoming aan boeren die hun grond beschikbaar stellen voor recreatief medegebruik (bijvoorbeeld wandelpaden) worden onderzocht.

Daar waar nieuwe woonarealen worden ontwikkeld, dient tegelijkertijd ook recreatie, groenbeheer en zo mogelijk toerisme te worden ontwikkeld. Ook kan recreatief medegebruik in het landelijk gebied een middel zijn.

Wij zullen de voorgenomen besluitvorming over de PKB Waddenzee kritisch bezien op de gevolgen voor de economie van de Noordkop. De provincie spant zich ervoor in om de grens van de PKB Waddenzee zodanig te verleggen dat de verplaatsing van de TESO-haven in Den Helder, de ontwikkeling van de havens van Wieringen en Oudeschild en de bouw van een getijdencentrale niet onmogelijk worden gemaakt.

ECONOMIE

Gedeputeerde Staten presenteren een Economische Agenda 2003-2007, ten einde de economie en de werkgelegenheid te versterken. Dit zal gebeuren door voldoende ruimte te geven aan economische activiteiten. Bereikte resultaten zullen actief worden gecommuniceerd.

Wij zullen veel aandacht schenken aan de regionale aanpak. Daardoor zullen de potenties van de verschillende regio's optimaal worden benut. Samen met de partners in de regio's worden economische actieplannen uitgevoerd, bijvoorbeeld op het gebied van bedrijventerreinen en bereikbaarheid. Per regio zal een sterkte-zwakke analyse worden uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomst daarvan zal worden bepaald of een RES-programma voortgezet respectievelijk gestart wordt.

Het Noordzeekanaalgebied is een belangrijke verwerkingshaven en belangrijke bron voor werken in onze provincie. Om deze werkgelegenheid te behouden en uit te breiden is het noodzakelijk bestaande natte terreinen die economisch rendabel (kunnen) zijn te behouden. Voor de Wijkmeer geldt als uitgangspunt van beleid de motie die op 17 september 2001 door Provinciale Staten werd aangenomen.

De forensenstroom uit Noord-Holland Noord kan worden verminderd door bedrijven naar mensen te brengen in plaats van mensen naar bedrijven. Wij zullen ons ervoor inzetten om het percentage forensen te verminderen. Ter stimulering van (hoogwaardige) werkgelegenheid in de Noordkop worden aanwezige potenties benut door in te zetten op een kennis- en informatie-economie op het gebied van onder andere maritieme activiteiten en milieutechnologie (duurzame energie).

Gezien de schaarse ruimte moeten in het bijzonder de economische mogelijkheden van de kenniseconomie en de ICT-infrastructuur beter worden benut en ingezet om de economie en werkgelegenheid een impuls te geven en nieuwe bedrijven te starten.

Aangezien vervoer over water milieuvriendelijk is en de wegen ontlast, worden natte bedrijfsterreinen langs binnenwateren behouden en wordt, met inachtneming van de nota Ruimte voor Bedrijven, gezien of nieuwe natte bedrijfsterreinen moeten worden ontwikkeld.

De visserij is een belangrijke economische factor voor Noord-Holland en zal, met inbegrip van het visserijonderwijs, een belangrijk aandachtspunt van ons beleid zijn. Wij zullen samenwerking van de visafslagen bevorderen.

LANDBOUW

De landbouw wordt primair gezien als economische bedrijvigheid. Wij zullen een nieuwe Landbouwagonde opstellen, uitgaande van een gedegen probleemanalyse en een visie op het landelijk gebied van Noord-Holland. Een zelfstandige positie van de landbouw in het landelijk gebied (als economische factor en als beheerder van het landschap), landschapsbeleving en recreatieve waarde zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Het bestaande beleid ter verduurzaming van de landbouw wordt geïntensiveerd. Dit betekent onder meer voortzetting van de regelingen ter stimulering van de biologische en duurzame landbouw. Wij zullen zowel meer werk maken van stimulering als van handhaving.

Wij streven naar ten minste 6% biologische teelt in 2007.

In landbouwgebieden moet bij grote projecten behalve over de milieu-effecten (MER) ook gerapporteerd worden over de effecten voor de landbouw in de vorm van een Landbouw Effect Rapportage (LER).

De provincie zet zich in om een verdere ontwikkeling van de glastuinbouw mogelijk te maken door een concentratie van clusters van glastuinbouw in gesloten teeltsystemen die ingepast zijn in het landschap. Het gaat om de gebieden Aalsmeer, Rijsenhout, Alton en het Grootslag. Voor de Wieringermeer zal de afweging gemaakt worden in het streekplan Noord-Holland Noord.

Daarnaast dient herstructurering plaats te vinden van verouderde gebieden, met inachtneming van de milieudoelstellingen zoals die in overleg met vele partijen zijn vastgesteld.

Uitgaande van de rapportage “Doelgroepenoverleg Bloembollen” en de nota “Ruimte voor Bollen” wordt nagegaan of en hoeveel uitbreiding van het bollenareaal wordt toegestaan en waar. Uitgangspunten bij de permanente teelt zijn concentreren en herstructureren van het huidige areaal in projectvestigingen en landschappelijke en water/milieukwaliteitseisen. Uitbreiding van het areaal is alleen mogelijk als in voldoende mate wordt tegemoetgekomen aan deze uitgangspunten.

Er komt een programma Verduurzaming Bloembollenteelt Binnenduinrand. De provincie bevordert waar mogelijk de uitplaatsing van bollenteelt uit de binnenduinrand.

De melkveehouderij moet de drager blijven van de veenweidegebieden. Daarmee wordt het cultuurhistorisch landschap behouden.

PLATTELANDSONTWIKKELING

De provincie blijft actief in het kader van de plattelandsontwikkeling. Door verbreding van de landbouwfunctie met zaken als recreatie en natuur- en landschapsbeheer wordt de maatschappelijke betekenis van de landbouw versterkt. Streekplan en bestemmingsplannen dienen ruimte te geven voor een brede ontwikkeling van activiteiten op landbouwbedrijven.

Projecten voor plattelandsontwikkeling worden uitsluitend ontwikkeld in samenspraak met bewoners en maatschappelijke organisaties. Daarbij wordt vooral aandacht besteed aan openbaar vervoer, bereikbaarheid van voorzieningen, verkeersveiligheid, het bouwen voor met name ouderen en jongeren en het terugdringen van de sterk toenemende criminaliteit.

NATUUR EN LANDSCHAP

Vastgehouden wordt aan de totstandkoming van de provinciale ecologische hoofdstructuur in 2018 en zo mogelijk eerder. De begrenzing wordt binnen een jaar voltooid. De doelen worden versneld bereikt door aankoop en particulier natuurbeheer. Daarom stelt de provincie, naast het reeds gereserveerde bedrag van € 12,5 miljoen uit de UNA-gelden, eveneens uit de UNA-gelden, een bedrag van €

12,5 miljoen extra beschikbaar als voorfinanciering voor het versneld aankopen van voor de ecologische hoofdstructuur onontbeerlijke stukken grond, onder de voorwaarde van contragarantie van het rijk.

Indien mogelijk worden delen van de PEHS bestemd als natuurgebied en worden agrariërs en particulieren bij het beheer ervan ingeschakeld, behalve daar waar dat niet kan of niet wenselijk is door het gewenste na te streven beheer.

Wij zullen het agrarisch natuur- en landschapsbeheer stimuleren door te bevorderen dat daarvoor in het kader van het Programma Beheer langjarige contracten worden afgesloten.

Er wordt meer aandacht gegeven aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Voor zover bepaalde typen beheer niet voor vergoeding in aanmerking komen, worden oplossingen op maat gezocht door te bevorderen dat deze typen alsnog voor vergoeding in aanmerking komen als dit beheer aantoonbaar bijdraagt aan instandhouding van het desbetreffende landschap.

De provincie draagt bij in de ontwikkeling van agrarische natuur- en landschapsverenigingen, daar waar ze nog niet tot stand zijn gekomen.

Binnen een jaar wordt nagegaan of en zo ja welke landschappen kunnen worden aangemeld als Nationaal Landschap of ingesteld als Provinciaal Landschap, vooruitlopend op de wettelijke mogelijkheden daartoe.

Met de cultuurhistorische landschappen dient uiterst zorgvuldig te worden omgegaan.

De Subsidieregeling Landschapselementen in Noord-Holland wordt tot het eind van deze collegeperiode voortgezet. De wijze van uitvoering zal worden gezien op efficiency.

Wij zullen naar aanleiding van het rapport van de task force behoud veenweidegebieden kijken of de oprichting van een samenwerkingsverband ‘Nationaal Landschap Groot Waterland’, zoals door een aantal organisaties voorgesteld in hun toekomstvisie voor een vitaal Noord-Holland midden wenselijk is. Daarbij wordt gestreefd naar ontschotting van geldstromen, naar fondsvorming en naar minder bureaucratie.

GRONDBELEID

Het staande grondbeleid wordt voortgezet. Gezien de noodzaak van het bijsturen van onevenwichtigheden in Noord-Holland Noord, de Haarlemmermeer en Almere, zet de provincie zich in voor een regionaal afgestemd, geïntegreerd grond-, acquisitie- en vestigingsbeleid. Het bestaande provinciale grondbeleid wordt uitgebreid met anticiperend grondbeleid en andere (bestaande) instrumenten. Daarbij wordt

onderzocht of een model van regionale ontwikkelingsmaatschappijen en een provinciaal grondbedrijf, met regionale fondsen en vereveningsmechanismen, een rol kan spelen om provinciaal ruimtelijk beleid beter vorm te geven.

ZORG, SOCIAAL BELEID, ONDERWIJS, CULTUUR EN SPORT

Perspectief van het provinciaal sociaal beleid

Bij ons sociaal beleid gaan we uit van de belangen van mensen en de kwaliteit van hun bestaan.

In onze benadering van sociaal maatschappelijke vraagstukken zoeken we steeds naar dwarsverbanden tussen verschillende provinciale beleidsterreinen waarmee direct of indirect het welzijn van de mens wordt beïnvloed.

Wij willen met ons beleid bijdragen aan het faciliteren en versterken van de sociale (infra)structuur. We doelen daarbij op het hele samenstel van netwerken, diensten en (tastbare) voorzieningen dat mensen in staat stelt om naar eigen inzicht in redelijkheid te kunnen leven, sociale relaties aan te gaan en te onderhouden, en te integreren in en deel te nemen aan de samenleving.

Eigen verantwoordelijkheid provinciaal bestuur

De provincie is een democratisch gekozen bestuur met een eigen verantwoordelijkheid naast een verantwoordelijkheid als intermediaire bestuurslaag tussen Rijk en gemeenten.

Van deze overheden zal het provinciaal bestuur van Noord-Holland geen taken overnemen die zij laten liggen.

In zo'n situatie kan het provinciaal bestuur van Noord-Holland vanuit haar eigen verantwoordelijkheid wel initiatieven nemen om in leemten te voorzien of stimulerend op te treden, bijvoorbeeld als aanjager of initiatiefnemer van pilotprojecten.

Wonen, zorg en welzijn

De sterk toenemende vraag naar zorg in een vergrijzende, en individualiserende samenleving kan niet los gezien worden van het huisvestingsvraagstuk. We betrekken dat ook als uitgangspunt bij investeringen in de stedelijke vernieuwing (ISV).

Het instrument *regiovisie in de zorg* heeft verhelderend gewerkt in de verkenning van de problematiek van vraag en aanbod én van probleemeigenaren.

Een verdere verkenning van de rol van het instrument moet ook tot verheldering van de rol van de betrokken partijen leiden.

Daarbij is het ritme van vierjaarlijkse herziening van regiovisies geen automatisme. In plaats daarvan zal het provinciaal bestuur meer nadruk leggen op monitoring van resultaten en effecten van de regiovisies.

Het is daarbij mogelijk dat dat tot een verschuiving van in te zetten capaciteit in de ambtelijke organisatie kan leiden, in het bijzonder gelet op het genoemde vraagstuk van de combinatie wonen, zorg en welzijn. Innovatieve projecten in die sfeer,

waaronder de zogenoemde HOED en GOED¹ projecten, evenals hospices, kunnen aanleiding vormen prioriteit te geven aan een investeringsimpuls in de sociaal culturele infrastructuur, voor zover niet uit andere bronnen financierbaar.

Mantelzorg

De toenemende vraag naar zorg wordt verleend door een toenemend aantal mantelzorgers in familie- of vriendenkring. We willen hun positie versterken met een gerichte ondersteuning, en het bereik daarvan in het bijzonder naar allochtone mantelzorgers vergroten.

Belangenbehartiging in de zorg

In het verlengde van het voorgaande hechten wij grote waarde aan de stem van cliënten, patiënten, zorgvragers en hun belangenbehartigers zoals Samenwerkende Bonden van Ouderen (SBO), Landelijke Organisatie van Cliëntenraden (LOC), Federatie van Ouderverenigingen (van kinderen met een verstandelijke handicap - FvO) en diverse patiënten en consumentenverenigingen. Daarom zullen wij een adequate belangenbehartiging ondersteunen.

Om de positie van deze doelgroepen te verbeteren is het nodig dat hun belangenbehartiging professionaliseert. We zien daarom graag dat de regionale patiënten- en consumentenplatforms kunnen groeien naar gecertificeerde organisaties waarbinnen de inbreng van de onderliggende belangenbehartigers blijft behouden.

Jeugdzorg

De provincie heeft een belangrijke taak in de uitvoering van het jeugdzorgbeleid. Na invoering van de Wet op de Jeugdzorg (voorzien 1 januari 2004) wordt dit een kerntaak. We zullen deze kerntaak met voortvarendheid ter hand nemen zodanig dat in aansluiting bij het gemeentelijk jeugdbeleid een sluitende keten in de jeugdhulpverlening ontstaat. We willen de wachttijden en wachtlijsten zo snel mogelijk tot het verleden laten behoren. Dat betekent dat wij deze taken effectief kunnen overnemen wanneer de te decentraliseren Rijksmiddelen daarvoor toereikend zijn. Wanneer dat niet het geval is zullen wij (in IPO-verband) aangeven niet bereid te zijn deze taken over te nemen.

Dak- en thuislozenproblematiek

De aanpak van de dak- en thuislozenproblematiek is primair een taak van de gemeenten.

De oorsprong van de problematiek is van velerlei aard en kan gemeentegrenzen overstijgen, maar het effect ervan doet zich in de praktijk vaak geconcentreerd voor in met name middelgrote en grote steden. Daarom kan de provincie in de aanpak daarvan ondersteuning bieden, waartoe het college van Gedeputeerde Staten (in overleg met gemeenten) nadere voorstellen kan ontwikkelen.

In elk geval zullen we in overleg met het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) onderzoeken in hoeverre de ‘harde’ en ‘zachte’ infrastructuur van vrijkomende

¹ Huisartsen onder één dak / Gezondheidszorg onder één dak

(tijdelijke) asielzoekerscentra benut kan worden voor de opvang en reïntegratie van dak- en thuislozen.

Diversiteit / Gelijke kansen / Emancipatie

Wij willen sociale uitsluiting tegengaan en voorkomen door het bevorderen van gelijke kansen voor iedereen. We denken dan aan:

- gelijke kansen om deel te nemen aan de samenleving ongeacht geslacht, leeftijd, gezondheid, seksuele geaardheid, ras of etniciteit;
- voldoende mogelijkheden om zorgtaken met arbeid of een andere vorm van sociale participatie te kunnen combineren met behoud van voldoende ontspanningmogelijkheden;
- gelijke mate van toegankelijkheid van voorzieningen voor iedereen.

Onderwijs

De aanvullende rol die de provincie in het onderwijsbeleid speelt behoeft extra inzet om:

- gericht bij te dragen aan preventieve maatregelen, bijvoorbeeld in het voorkomen van voortijdige schooluitval;
- de toeleiding tot en de positie van jongeren op de arbeidsmarkt te verbeteren.

De extra inzet komt ook tot uitdrukking door onderwijs én arbeidsmarktbeleid als één en herkenbaar beleidsterrein in de werkwijze van het provinciaal bestuur onder te brengen.

Cultuur

In samenspraak met de gebruiker zullen we in deze collegeperiode de Cultuurnota herzien. Dat kan leiden tot een verandering van het provinciaal cultuurbeleid. Ons vertrekpunt is dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk moet zijn. Daarbij gaat onze bijzondere aandacht uit naar de schoolgaande jeugd.

Verder willen we het mogelijk maken dat bijzondere vormen of uitingen van kunst en cultuur voor projectsubsidies in aanmerking kunnen komen. We zullen daarvoor de reikwijdte van de bestaande subsidieverordening verruimen.

Voorafgaand aan de beleidsherziening wordt het proces tot verandering van de ondersteuning van de kunsteducatie en de verdere verlaging van het subsidie aan de Kunstuitleen stop gezet.

De huidige provinciale televisie dient in de hele provincie Noord-Holland geheel en volledig op de kabel door alle burgers te kunnen worden ontvangen. Uiterlijk 1 januari 2004 zijn er door Provinciale Staten parameters vastgesteld voor een kwalitatieve en kwantitatieve normering waaraan de provinciale televisie in Noord-Holland moet voldoen. Op grond van deze parameters zullen we periodiek de prestaties van TV- Noord-Holland evalueren met het oog op de besluitvorming over de toekomst van de regionale televisie in onze provincie.

Internationale samenwerking

We gaan door met het steunen van projecten in andere landen. Het daarvoor beschikbare budget blijft de komende collegeperiode gehandhaafd op het niveau van 2002. Ten minste 75% daarvan is beschikbaar voor themagebonden hulp, zoals watervoorziening, hygiëne of gezondheidsbevordering, in de vorm van incidentele projectsubsidies. We zullen gehonoreerde projecten beoordelen op doelbereiking door te toetsen, per project, aan van tevoren vastgestelde toetscriteria. Aansluitend bij de taakvelden van de provincie kan aanvullend ook hulp geboden worden door het beschikbaar stellen van expertise (hulp in natura).

Sport

Sport bevordert gezondheid en sociale verbanden. Van de ongeveer 2,1 miljoen potentiële Noord-Hollandse sporters in de leeftijd tussen 5 en 75 jaar doet zo'n 1,4 miljoen mensen werkelijk aan sport. Wij zetten het provinciaal sportbeleid voort en richten ons op het stimuleren van sportdeelname, met name bij ondervertegenwoordigde doelgroepen (ouderen, allochtonen en gehandicapten) en het ondersteunen van de ontwikkeling van gemeentelijk sportbeleid.

BURGER & BESTUUR

Inleiding

De hogere opkomst bij de verkiezingen voor provinciale staten van 11 maart 2003 zien wij als een belangrijk signaal om door te gaan met investeren in onze relatie met de burger. Dit blijft een speerpunt van het nieuwe college. De komende vier jaar wordt de klantgerichtheid, de zichtbaarheid, de dienstverlening én de communicatie van de provincie verbeterd. De mogelijkheden voor burgers om te participeren in het provinciale besluitvormingsproces zijn mede dankzij de invoering van het duale stelsel uitgebreid. Het duale stelsel maakt het verschil in rol tussen de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taak van Provinciale Staten enerzijds en de bestuurlijke rol van Gedeputeerde Staten anderzijds helder. Derhalve is het van groot belang vooraf duidelijke en meetbare doelstellingen te formuleren en daarmee de afrekenbaarheid te vergroten. Dit komt de herkenbaarheid en het politieke karakter van het provinciale bestuur ten goede.

Relatie met de burger

Klant- & Servicegerichtheid; 1-Loketsysteem; Centraal klachten/meldingensysteem; provinciale Ombudsfunctie

Om de service en klantgerichtheid voor de inwoners van Noord-Holland te verbeteren komt er duidelijkheid over waar men met vragen aangaande het provinciaal bestuur terecht kan. De beantwoording van die vragen en de toegankelijkheid wordt bespoedigd door het invoeren van een 1-loketsysteem, waarbij een goede registratie, doorverwijzing naar de juiste personen of instanties en afhandeling belangrijk zijn. Zowel de burger als de provincie heeft baat bij een goed werkend, helder systeem.

Tevens is één provinciaal centraal klachten- en meldsysteem gewenst. Separaat daarvan wordt een onafhankelijke provinciale ombudsfunctie ingesteld.

Stimuleren maatschappelijke voorzieningen (politie/ambulance/postkantoor) in kleine kernen

De provincie Noord-Holland gebruikt al haar mogelijkheden om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in kleine kernen zoveel mogelijk in stand te houden en te bevorderen.

Betrokkenheid bij/invloed op besluitvormingsprocessen; Stimulering burgerinitiatief; Interactieve beleidsvorming; Streekplanontwikkeling i.s.m. gemeenten, regionale/lokale partijen

De provinciale besluitvorming wordt transparanter door belanghebbenden in de voorbereidende fase van het beleidsproces gericht en (inter)actiever erbij te betrekken, o.m. door gebruikmaking van moderne communicatiemiddelen. Ook de inspraakavonden voor burgers zoals die plaatsvinden bij het ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord zijn hiervan een goed voorbeeld.

Mogelijkheden voor het burgerinitiatief worden duidelijker onder de aandacht van de Noord-Hollandse bevolking gebracht.

Promotie/publiciteit taken provincie; (extern) communicatieplan; Inzet/stimulering communicatiemiddelen/Internet ICT; Provinciale Radio/TV; Omnibusonderzoek

De provincie moet zichtbaarder worden voor de burgers. Eenduidige, slagvaardige en professionele communicatie voor en door de provincie Noord-Holland is hiervoor van groot belang.

- Er dient een pro-actieve samenwerking met de diverse media te komen.
- De provincie spant zich in voor een goede samenwerking met regionale radio, de TV-zenders en de gedrukte media in Noord-Holland, opdat provinciale informatie en nieuws in alle regio's van de provincie beschikbaar wordt.
- De komende periode wordt de toegankelijkheid van de website van de provincie verbeterd, met een actieve link naar de politieke partijen of hun fracties in Noord-Holland.
- De taken van de provincie worden, bijvoorbeeld tijdens werkbezoeken, meer belicht door het geven van korte presentaties.
- Iedere gemeente wordt geïnformeerd over het provinciale collegeprogramma 2003-2007.
- Voor de inwoners van Noord-Holland komt er, zo mogelijk in samenwerking met gemeenten, naslagdocumentatie met daarin relevante provinciale informatie, instanties en personen, compleet met contactinformatie.
- In de collegeperiode 2003-2007 zal jaarlijks de burgermonitor gehouden worden.

Gebiedsgericht werken verbeteren/intensiveren

Gebiedsgericht werken kan een belangrijke bijdrage leveren aan de herkenbaarheid en betrokkenheid van de provincie. De integrale aanpak met meer draagvlak maakt dat gemaakte afwegingen en besluiten vaak van kwalitatief hoger niveau zijn, waardoor problemen beter opgelost kunnen worden dan via een sectorale aanpak. Goede samenwerking in GS is een vereiste voor gebiedsgericht werken. Daarom zal voor de collegeperiode 2003- 2007 een projectmatige aanpak van gebiedsgericht

werken worden aangehouden. De start van ieder project wordt vooraf gegaan door een heldere startnotitie waarin de doelstellingen, middelen, verantwoordelijkheden en een gedegen risicoanalyse worden opgenomen (zie conclusies rapport Commissie Beleidsevaluatie/ maart 2003). Per project wordt een gedeputeerde aangewezen als 'projectgedeputeerde'. Deze gedeputeerde is eerstverantwoordelijk voor het project met inbegrip van de interne en externe communicatie over de doelen en effecten van het gebiedsgericht werken bij het betreffende project.

Werkbezoeken; Spreekuren GS

Leden van GS leggen in ruime mate werkbezoeken af en onderhouden actieve contacten met burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeenten. Hierbij worden niet altijd de gebaande paden betreden, maar is ook eigen initiatief van gedeputeerden van belang. Zo is een gedeputeerde regelmatig, fysiek of digitaal direct bereikbaar. Iedere gemeente wordt in de komende collegeperiode tenminste eenmaal door één van de leden van Gedeputeerde Staten bezocht.

Bestuurlijke ontwikkeling

Discussie randstedelijke ontwikkeling; Provinciale Bestuurslaag

Het college zal de discussie over de toekomst van de provinciale bestuurslaag niet uit de weg gaan. Uitgangspunt bij deze discussie is wel de zelfstandigheid en herkenbaarheid van de provincie Noord-Holland.

IPO

De nieuwe verenigingsstructuur van het IPO is pas gestart en krijgt tijd om zich te bewijzen. Bij de evaluatie halverwege deze collegeperiode zal, naast het effectief functioneren, de openheid en helderheid van de verantwoording voorop staan.

Schaalvergroting en democratische legitimiteit/burgerinvloed

De tendens tot schaalvergroting is op allerlei sociaal-maatschappelijke terreinen een gegeven, maar bij besluiten over schaalvergroting behoort expliciet rekening te worden gehouden met de democratische legitimiteit en de mogelijkheid van burgers om invloed uit te oefenen op het gekozen bestuur. Het behoud en de versterking van de sociale samenhang is belangrijk. Het college benadrukt zijn vertrouwen in het zelforganiserend vermogen van de samenleving en lokale overheden.

De provincie zal terughoudend zijn op beleidsterreinen die onder verantwoordelijkheid van de lokale overheid vallen.

Gemeentelijke herindelingen

Uitgangspunt is dat gemeentelijke herindelingen van onderop plaatsvinden, tenzij de provincie tot de conclusie komt dat een gemeentelijke herindeling noodzakelijk is om bepaalde problemen op te lossen. In dat geval krijgt de regio twee jaar de tijd om een voorstel te doen dat de gesignaleerde problemen oplost. Komt het voorstel van de regio hieraan niet tegemoet, dan zal de provincie het initiatief nemen om tot een oplossing te komen.

ROA

Het college erkent en herkent het gemeenschappelijke belang van de provincie Noord-Holland en het ROA. Grote steden zijn onderdeel van het provinciale gebied. Bij een toekomstige verandering van de kaderwet, moet het aaneengesloten stedelijk gebied Amsterdam de bestaande beleidsvrijheid behouden.

Stimulering uniforme gebiedsindeling Noord-Holland Noord

Op dit moment worden er uiteenlopende gebiedsindelingen gebruikt. Wij streven er naar deze terug te brengen naar een indeling waarbij overeenkomstige regio's worden gehanteerd. Wanneer het aanhouden van een andere gebiedsindeling aantoonbaar noodzakelijk is, wordt deze gehandhaafd.

Evaluatie/ actualisatie (inter)provinciaal ambtelijke en bestuurlijke overlegorganen / samenwerkingsverbanden; Evaluatie/actualisatie convenanten; Rekenkamerfunctie

Het college zal inventariseren welke convenanten en overlegstructuren er momenteel zijn. Deze dienen in de komende periode kritisch tegen het licht te worden gehouden op effectiviteit en nut. Met het oog op effectief werken moet verdere bureaucratisering worden tegengegaan.

Er zal een rekenkamerfunctie op provinciale schaal worden ingesteld. Daarnaast functioneert er een Commissie Beleidsevaluatie. Aan Provinciale Staten wordt overgelaten of deze naast elkaar moeten blijven bestaan.

Relaties met gemeenten uitbouwen/verdiepen; Stimuleren samenwerking

Het dagelijks bestuur van de provincie zal de relatie met bestuurders van de gemeenten uitbouwen en verdiepen. Ook worden de onderlinge relaties op ambtelijk niveau geïntensiveerd. Een gebiedsgerichte werkwijze biedt hiervoor goede mogelijkheden.

Europa

Actief EU wetgeving volgen – naleving EU regels; Beleid EU subsidies/projecten; Agenda EU strategie actualiseren

De invloed van Europees beleid op Noord-Holland neemt toe. De provincie moet hier op een creatieve en alerte manier mee omgaan. Met name het goed monitoren van Europese wetgeving is hierbij belangrijk, evenals het 'Europa-proof' maken van provinciale wetgeving. Een groot deel van het Europese beleid wordt door de provincie uitgevoerd en vrijwel al het provinciaal beleid heeft een Europese dimensie. Europees denken moet op allerlei beleidsterreinen vanzelfsprekend worden.

De Agenda voor Europese Strategie wordt in de komende periode verder uitgewerkt en geactualiseerd.

Er moet een pro-actieve relatie zijn met het Rijk en een sterke belangenbehartiging van de provincie in Brussel. Noord-Holland dient er naar te streven nadrukkelijk aanwezig te zijn in het Comité van de Regio's.

Bij cofinanciering van Europese projecten dient er eerst een degelijk financieel kader te zijn, alvorens het project wordt ingezet. De provincie moet op dit gebied heldere prioriteiten stellen en versnippering voorkomen.

Bestuurszaken/ bestuurlijke organisatie

Dualisme verder vormgeven; Waken voor bureaucratie; Evaluatie

Het dualisme heeft nu ook op provinciale schaal zijn intrede gedaan. De verantwoordelijke provinciale bestuursorganen richten zich vooral op het ontwikkelen van een andere bestuurscultuur met bijbehorende bestuursstijlen, meer dan op een discussie over de structuren die daaraan ten grondslag liggen. Na één jaar zal de werking van het provinciaal dualisme in Noord-Holland worden geëvalueerd.

Nieuw beleidsinstrumentarium

Met het oog op de professionalisering en afrekenbaarheid van het provinciaal bestuur zal nieuw beleid worden geformuleerd met behulp van SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden).

Onderzoek naar overhead; Tegengaan inhuren externen

De efficiency van de organisatie wordt onderzocht. In dit onderzoek moet tevens de overhead bij de provinciale organisatie worden belicht met inbegrip van een vergelijking met andere provincies. De organisatie zal slechts overgaan tot het inhuren van externe adviseurs als dit aantoonbaar noodzakelijk is.

Hoor- en Adviescommissie handhaven

De bestaande structuur van de Hoor- en Adviescommissie in het kader van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) wordt gehandhaafd.

Onderzoek naar centralisatie juridische controlling

Gezien de steeds groter wordende risico's die de provinciale organisatie loopt, moet de juridische kwaliteitszorg zijn gewaarborgd.

Onderzoek en opschonen overbodige regelgeving

De provincie gaat de overdaad aan regels kritisch bezien en waar mogelijk reduceren.

Veiligheid

Veiligheid is een belangrijk thema in de maatschappij van nu. Het speelt op alle fronten: in de directe leefomgeving, tegengaan van criminaliteit, in het verkeer en openbaar vervoer, in werkprocessen, in gelegenheden waar veel mensen bij elkaar komen, in ziekenhuizen, in het milieu, op zee, in zwembadwater, de bereikbaarheid van politie in kleine kernen. De provincie geeft hoge prioriteit aan veiligheidsvraagstukken voorzover zij daar zelf invloed op kan uitoefenen. De organisatie zal de provinciale veiligheidsplannen, zo nodig, nog in 2003 up-to-date maken.

De provincie kan in samenwerking met Rijkswaterstaat, naar analogie van de oefening OLSTRAN in de jaren zeventig, opnieuw wellicht samen met Zuid-Holland, het initiatief nemen tot een grootscheepse oefening naar het snel en effectief bestrijden en verwijderen van olie en chemicaliën op de stranden.

Handhavingsbeleid: vergunningen / besluiten / bestemmingsplannen

Er komt een duidelijke scheiding tussen vergunningverlening en handhaving. De provincie gaat een actief handhavingsbeleid voeren: regels stellen is regels handhaven. Vanwege de rechtszekerheid voor de bevolking is het van groot belang dat gemeenten hun bestemmingsplannen actueel houden en voldoen aan de wettelijke vernieuwingstermijn van tien jaar. De provincie zal de komende vier jaar de gemeenten stimuleren tot een actualisatieslag en het terugdringen van het aantal bestemmingsplannen.

Personeelsbeleid

De komende 4 jaar zal de Directieraad, in vervolg op het cultuurveranderingsproces van de afgelopen 2 jaar, uitvoering geven aan een programma om de huidige organisatie om te bouwen tot een slagvaardige en kwalitatief hoogwaardige organisatie die in staat is de hoofdpogave, nl. de uitvoering van dit collegeprogramma, te realiseren.

Daartoe zullen alle onderdelen van de organisatie achtereenvolgens worden doorgelicht. Uitgangspunt is de verbetering van de kwaliteit van die taken en werkzaamheden die essentieel zijn om de hoofdpogave te realiseren en het afstoten van die taken en werkzaamheden die dat niet zijn. Ook zullen de mogelijkheden tot verzelfstandiging worden gezien. Hiermee zijn circa 225 fte gemoeid.

In combinatie met een efficiencyoperatie t.a.v. de overige taken zal de noodzakelijke personeelssterkte van het concern uiteindelijk ca. 1000 fte bedragen. Op hoofdlijnen zal de organisatie dan voor ca. 25% bestaan uit onderdelen die verantwoordelijk zijn voor beleidsontwikkeling, 15% uit onderdelen met een staftaak en ca. 60% uit onderdelen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en handhaving van het beleid. De structurele taakstelling voor de Directieraad bedraagt daarmee 5 miljoen euro per jaar vanaf 2007, waarvan in 2006 reeds 2,5 miljoen euro wordt gerealiseerd. Voor sociaal beleid zal voor de periode 2004-2007 een incidenteel bedrag van 2,5 miljoen euro per jaar uitgetrokken worden. Voor kwaliteitsverbetering zal voor dezelfde periode een zelfde bedrag beschikbaar worden gesteld.

In de jaren 2006 en 2007 zullen deze bedragen als gevolg van de efficiencyoperatie naar verwachting inderdaad kunnen worden op het budget voor apparaatskosten.

Instelling Provinciale Jongerenraad

De provincie ondersteunt actief initiatieven van jongeren om te komen tot een representatieve provinciale jongerenraad. Deze raad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan PS en GS over zaken die jongeren aangaan. Vanuit de provincie wordt een budget ter beschikking gesteld. Minimaal één keer per jaar vergadert de jongerenraad met een afvaardiging van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

ICT-ontwikkeling

De provincie wil, binnen haar mogelijkheden, een voortrekkersrol spelen bij het ICT beleid, door middel van:

- Verbreding van het Cyberpolder programma naar onderwijs, zorg en burgerparticipatie.

- Verdere ontwikkeling van kenniscentra, in samenwerking met onderwijs, wetenschap en bedrijfsleven.
- Stimulering van laagdrempelige toegang tot internet, bij voorkeur via breedband, voor alle huishoudens in Noord-Holland.
- Met behulp van ICT zichtbaar en inzichtelijk maken van sociale problemen, naar het voorbeeld van de risicokaart Noord-Holland (www.noord-holland.nl) en het programma 'Social Quality Matters' (www.sqm.nl).
- Zoveel mogelijk gebruik maken van 'open source' software.

Deelnemingen

Commissariaten zullen worden vervuld op basis van deskundigheid en ervaring, met het oog op de continuïteit van de onderneming.

Huisvesting

Het college zal, mede gelet op de mogelijk oplopende kosten van de huidige plannen, binnen 6 maanden een nadere beslissing nemen over de gewenste huisvesting van de organisatie. Onderzocht zal worden of er mogelijkheden zijn om de organisatie in de directe omgeving van de huidige locatie op de Dreef alsnog op 1 locatie te concentreren, binnen de huidige financiële ruimte. Daarbij zullen de opbrengsten van de alsdan te verkopen locaties en panden verdisconteerd worden. De kostenontwikkelingen dienen in relatie tot de begroting te worden gezien.

Uitgangspunten bij het financieel kader.²

1. Sluitende begroting.

Uitgangspunt is een structureel sluitende begroting, waarbij de inkomsten het kader vormen voor de uitgaven.

2. Bezuinigingen

Bezuinigingen op Rijksniveau worden thans op basis van het slechtst denkbare scenario ingeschat op een korting op het Provinciefonds voor de provincie Noord-Holland van € 20 miljoen. Deze bezuinigingen worden opgevangen door ombuigingen op de uitgaven te realiseren. Verdergaande rijksbezuinigingen dan thans voorzien zullen worden opgevangen binnen de provinciale begroting, tenzij de onaanvaardbaarheid daarvan naar de mening van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten is aangetoond.

3. Egalisatiereserve.

De koppeling tussen de Egalisatiereserve en de feitelijke ontvangsten van opcenten vervalt in 2004. De Egalisatiereserve wordt in 2007 afgeschaft. Tot die tijd zal die reserve uitsluitend gebruikt worden om incidentele tegenvallers op te vangen.

4. Nieuw beleid

Additioneel nieuw beleid dient binnen het kader van de inkomsten te worden gefinancierd.

5. UNA.

De UNA middelen blijven gereserveerd voor grote investeringsprojecten en worden niet toegevoegd aan de begrotingsruimte.

6. Verdeling UNA middelen

1. De reeds door PS genomen besluiten worden gerespecteerd. Het betreft:
 - Bijdrage Bereikbaarheidsoffensief Noordelijke Randstad: € 45,4 miljoen
 - Voorfinanciering grondaankoop PEHS: € 12,5 miljoen
 - Hermitage aan de Amstel: € 9,1 miljoen
 - Investeringsprogramma ISV Noord-Holland 2002-2004: € 21,8 miljoen
 - N 201+: € 81,5 miljoen
 - Realisering Wieringerrandmeer: € 29 miljoen
 - Ilperveld Integraal: € 7,8 miljoen
 - Voorbereidingskredieten: € 5,9 miljoen
2. Voorts zal het College van GS voorstellen doen om de volgende projecten ter financieren uit de nog beschikbare UNA-middelen:
 - a) De voorfinanciering PEHS wordt verhoogd met € 12,5 miljoen met contragarantie van het rijk.
 - b) Indicatieve bijdragen:
 - i) De indicatieve bijdrage (€ 34 miljoen) voor Tweede grote Zeesluis wordt gerespecteerd (onder voorwaarden als gesteld in paragraaf RO).

² Erratum in punt 6 onder 2 b. en in punt 9 verwerkt.

- ii) De indicatieve bijdrage (€ 22,7 miljoen) voor Noord-Holland Maritiem / Water als economische drager wordt gerespecteerd
- c) De indicatieve bijdrage voor ISV Noord-Holland 2005-2010 wordt verhoogd van € 19 miljoen tot € 30 miljoen zodat de integratie met de sociaal-culturele infrastructuur in het kader van ISV-nieuw mogelijk wordt (Fysiek, Sociaal en Innovatief Ruimtegebruik).
- d) Voor een investeringsimpuls in de Openluchtrecreatie wordt € 20 miljoen gereserveerd.
- e) Voor de overige sociaal-culturele infrastructuur wordt € 10 miljoen gereserveerd.

Op deze wijze resteert er € 66 miljoen UNA-middelen, waarmee tegemoet wordt gekomen aan de wens van PS om ruimte te houden voor toekomstige investeringen

7. FINH

Wij onderzoeken of de reserveringen ten laste van het Fonds Investerings Noord-Holland voor projecten waaraan nog geen uitvoering is gegeven kunnen worden opgeschoond. Voorts onderzoeken wij of aan het FINH een structureel karakter kan worden gegeven om continu te kunnen blijven investeren in de Noord-Hollandse samenleving, onder andere op basis van voorstellen van gemeenten.

8. Opcenten.

De coalitie is van oordeel dat de dekking van de uitgaven op het gebied van mobiliteit vanuit de opcenten, in het licht van de te verwachten financiële kortingen van rijkswegen, opwaarts dient te worden bijgesteld teneinde (extra) uitgaven en inkomsten t.b.v. mobiliteit in een verantwoorde verhouding t.o.v. elkaar te houden.

9. Onderuitputting regulier beleid.

Indien bij de uitvoering van regulier beleid aan het einde van het begrotingsjaar middelen niet tot besteding zijn gekomen, vloeien deze middelen terug naar de saldireserve van de provincie. Dit geldt ook voor de budgetten voor beheer en onderhoud van de provinciale (vaar)wegen.

10. Planning en Control.

De ingezette Planning en Controlcyclus wordt voortgezet.

11. Leges

Leges blijven kostendekkend door in 1^e instantie kostenverlaging, en in 2^e instantie door inkomstenvergroting.

12. Sluitende begroting

Teneinde een sluitende begroting in meerjarenperspectief te kunnen garanderen zullen de volgende, in onderstaande tabel vervatte maatregelen, worden doorgevoerd:

Financieel kader collegeprogramma 2003-2007

Omschrijving	2004	2005	2006	2007
1 Verwacht begrotingstekort	-7.890	-23.720	-23.810	-24.350
2 Gewenste ruimte aan nieuw beleid	<u>-7.000</u>	<u>-7.000</u>	<u>-7.000</u>	-7.000
Totaal te dekken tekort	-14.890	-30.720	-30.810	-31.350
Dekkingsvoorstel:				
3 Korting van 10% op directe uitgaven	5.000	7.400	7.400	7.400
4 Taakstelling doorl. Overdrachtsuitgaven en eventuele overige ruimte	2.500	5.000	5.000	5.000
5 Taakstelling korting VJB 2005		5.000	5.000	5.000
6 Korting op P-budget vanaf 2006	0	0	2.500	5.000
7 Verhoging inkomsten (5 opcenten)	10.500	10.500	10.500	10.500
8 Verhoging inkomsten (5 opcenten) voor oplossen knelpunten infrastructuur Noord-Holland Noord en Openbaar Vervoer	10.500	10.500	10.500	10.500
9 Extra uitgaven voor oplossen knelpunten infrastructuur Noord-Holland Noord en Openbaar Vervoer	<u>-10.500</u>	<u>-10.500</u>	<u>-10.500</u>	<u>-10.500</u>
10 Saldo	18.000	27.900	30.400	32.900
Overblijvende ruimte	3.110	* - 2820	* - 410	1.550

* Het College van GS zal bij de ontwerp-Begroting 2005 en 2006 voorstellen doen ter dekking van deze incidentele tekorten.

Toelichting op het financieel kader bij het collegeprogramma 2003-2007.

Punt 1. Verwacht begrotingstekort op basis van de meerjarenraming.

Het meerjarig perspectief zoals opgesteld bij de begroting 2003 geeft een positief beeld te zijn. De 4 partijen zijn bij de verdere financiële kaderstelling echter uitgegaan van een aantal tegenvallers die ontegenzeggelijk op de provincie afkomen, maar die thans, als gevolg van de stand van zaken bij de kabinetsformatie, nog niet precies financieel vertaald kunnen worden. Er is gerekend met bezuinigingen op Rijksniveau die kunnen leiden tot kortingen op het Provinciefonds van € 7,5 miljoen, € 15 miljoen en € 20 miljoen. Bij de opstelling van het programma is uitgegaan van het slechts denkbare scenario, nl. een vermindering van de inkomsten met € 20 miljoen.

Punt 2. Nieuw beleid.

De 4 partijen achten het noodzakelijk dat middelen worden vrijgemaakt voor het starten van nieuw beleid. Daarvoor is structureel een ruimte van € 7 miljoen geraamd. In het dekkingsvoorstel is rekening gehouden met deze ruimte.

Punt 3. Korting van 10% op de directe uitgaven.

Alle beleidsterreinen van de provincie zijn onderzocht op de mogelijkheid en wenselijkheid van een korting van 10% op de budgetten voor directe uitgaven. Dat heeft geleid tot de conclusie dat een beperkt aantal beleidsterreinen (m.n. openbare orde en veiligheid, Openbaar Vervoer en bescherming tegen water) moeten worden ontzien.

De 4 partijen willen op deze wijze structureel € 7.4 miljoen bezuinigen. Omdat daarbij ook overdrachtsuitgaven betrokken zijn, is het realiseren van die doelstelling niet in het eerste jaar van de collegeperiode haalbaar.

Punt 4. Taakstelling overdrachtsuitgaven.

De 4 partijen willen naast het onder punt 3 genoemde, de overdrachtsuitgaven in de komende collegeperiode met structureel €5 miljoen beperken. Dit zal door het uitvoeren van doorlichtingen gerealiseerd worden.

Punt 5. Korting bij het Voorjaarsbericht 2005.

Bij het opstellen van het Voorjaarsbericht 2005 wordt door het College van GS een aanvullende bezuiniging van € 5 miljoen gerealiseerd. De voorstellen hiertoe worden reeds in 2004 voorbereid.

Punt 6. Korting op het P-budget.

Het college zet in op een reductie van de omvang en een verbetering van de kwaliteit van de provinciale organisatie. Dat zal deels gebeuren door privatisering, verzelfstandiging en outsourcing van onderdelen. Voorts is voor 2006, resp. 2007 de taakstelling op het gebied van afslanking en efficiencyverbetering € 2.5 miljoen, resp. € 5 miljoen structureel. In 2004 en 2005 zal hiervoor € 2,5 voor sociaal beleid en € 2,5 miljoen voor kwaliteitsverbetering beschikbaar gesteld worden. In 2006 en 2007 dienen deze bedragen inverdiend te worden.

Portefeuilleverdeling GS (zoals definitief vastgesteld op 8 juli 2003)

Commissaris van de Koningin

- PS- en GS-zaken
- Openbare orde en veiligheid
- Risicokaart
- Coördinatie veiligheidsgebieden
- Internationale Betrekkingen
- Ontwikkelingssamenwerking
- Facilitaire Zaken; leveringen door derden
- Huisvesting en provinciale eigendommen
- Juridische Zaken
- Intern provinciaal archief

Henry Meijdam (VVD)

- Ruimtelijke Ordening
- ISV (Investeringsimpuls Stedelijke Vernieuwing)
- Financiën
- strategie en beleidsplanning
- IPO (Interprovinciaal Overleg)
- Regio Randstad
- RSA (Coördinatie Commissie Regionale Samenwerking Amsterdam)
- Schiphol
- BRS (Bestuurlijke Regie Schiphol)
- Wieringerrandmeer

Cornelis Mooij (VVD)

- Wegen
- Verkeer
- Vervoer
- Zeehavens

Hans Schipper (CDA)

- Economische zaken
- Toerisme
- Arbeidsmarkt(beleid)
- Landbouw en Landinrichting
- Visserij
- Openluchtrecreatie
- Ontwikkeling en Beheer Openluchtrecreatiegebieden
- Integrale subsidie en gebiedsprogramma's
- POL (Provinciaal Overleg Landelijk Gebied)
- ICT extern
- Nationale Parken

Rinske Kruisinga (CDA)

- Zorg, Welzijn en Cultuur
- Europa

- Provinciale archiefinspectie
- Regionale en historische archieven

Albert Moens (Groen Links)

- Milieu in brede zin
- Coördinerend gedeputeerde voor baggerproblematiek
- Energie
- Ontwikkeling en Beheer Natuur
- Volkshuisvesting
- Onderwijs en sport
- Omroepen
- Veelzijdig Personeelsbeleid / Emancipatie
- Ontgrondingen
- Stimulering Gemeentelijke Samenwerking

Patrick Poelmann (D66)

- Water
- Baggerprojecten
- Landschap
- Algemeen Bestuur
- Personeel
- Communicatie
- ICT intern
- Gooisch Natuur Reservaat
- Grondzaken
- Projecten IJmond Groen, Haarlemmermeer Groen, Mainport Groen
- Financieel toezicht gemeenten
- Voormalig personeel
- Kennis en strategie
- Commissie Beleidsevaluatie
- Provinciale Ombudsfunctie
- Commissie Administratief Beroep
- Burgerinitiatief/referendum
- Projecten managementondersteuning
- Markermeer en IJsselmeer
- Waddenzeegebied
- Groene Hart
- Gebiedsprogramma Noord-Hollands Midden
- Restauratieplan Vecht
- Landschapsbescherming en advisering
- Personeelsbeleid en Organisatie
- Plaatsvervangend lid Coördinatiecommissie RSA

Vaste vervangingskoppels:

Meijdam – Schipper; Mooij – Poelmann; Kruisinga – Moens

De heer Meijdam is eerste loco-commissaris van de Koningin

De commissaris van de Koningin vervangt gedeputeerde Meijdam voor IPO en Randstad

Titel:Collegeprogramma 2003-2007 (vastgesteld)
Datum:08-07-2003